

Temat: Obraz starożytnego Rzymu w „Quo vadis” H. Sienkiewicza.

Nauczyciele: mgr Katarzyna Buchman - nauczycielka języka polskiego

mgr Katarzyna Ptaszyńska - nauczycielka historii

Grupa wiekowa: 13 lat

Liczba uczniów: 17

Czas: 90 minut

Treść z podstawy programowej – historia:

I. Cywilizacje starożytne. Uczeń: 1. lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela), cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie i Chiny) oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu; 2. charakteryzuje strukturę społeczeństwa i system wierzeń w Egipcie, Grecji i Rzymie, religię starożytnego Izraela; wyjaśnia różnicę między politeizmem a monoteizmem; 3. umiejscawia w czasie i zna różne systemy sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie; 4. charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze; 5. umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa

Treść z podstawy programowej – język polski: I.1.1 uczeń rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; wymienia cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów; I.1.2 przypisuje utwór literacki do właściwego rodzaju literackiego; I.1.6. określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną; I.1.7. określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; I.1.8. określa znaczenia symboliczne w tekstach kultury; I.1.9. wykorzystuje w objaśnianiu sensów tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze; III.1.2. tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź; III.2.2. wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, np. skraca, streszcza, rozbudowuje

Kompetencje kluczowe: porozumiewanie się w języku ojczystym; pozyskiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza i przetwarzanie informacji z różnych źródeł; korzystanie z nowych technologii

Cele zajęć:

Cel główny:

Uczeń wskazuje miejsca, wydarzenia i postacie historyczne w powieści oraz wskazuje różnice między życiem patrycjatu i plebsu.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- nazywa cechy powieści historycznej
- wskazuje elementy świata przedstawionego
- przedstawia i charakteryzuje bohatera literackiego
- charakteryzuje bohatera zbiorowego

*Konspekt lekcji korelacyjnej – realizacja ścieżki międzyprzedmiotowej
języka polskiego z historią*

- omawia sposób życia w antycznym Rzymie patrycjuszy i plebsu
- ocenia sposób życia społeczności rzymskiej
- wskazuje na kontrast w prezentowaniu elementów świata przedstawionego, określa jego funkcje
- odróżnia elementy fikcyjne od realnych
- omawia położenie starożytnego Rzymu
- poprawnie komunikuje się w języku polskim
- korzysta z zasobów Internetu i selekcjonuje je
- sprawdza swoją wiedzę, wykorzystując do tego celu multimedialne gry dydaktyczne
- bierze aktywny udział w lekcji

Metody pracy:

- elementy wykładu
- heureka
- problemowa
- eksponująca
- praca z tekstem
- gra dydaktyczna

Formy pracy:

- indywidualna
- w grupach
- zbiorowa

Materiały i pomoce dydaktyczne:

- komputer z dostępem do Internetu
- H. Sienkiewicz „Quo vadis” (dowolne wydanie)
- aplikacje:
genially (<https://app.genial.ly/editor/6404a5a5c5153f00199a6026>),
LearningApps (gry dydaktyczne)
wordwall (gry dydaktyczne)
- karty pracy
- wydruki z poleceniem pracy domowej

Fazy lekcji	Procedura	Czas
Czynności wstępne	1. Powitanie. 2. Sprawy organizacyjno-porządkowe. 3. Zapisanie tematu lekcji: Obraz starożytnego Rzymu w „Quo vadis” H. Sienkiewicza.	3’
Czynności właściwe: wprowadzenie tematu	1. Uczniowie wspólnie wskazują na rodzaj i gatunek literacki utworu. Ustalają, dlaczego jest powieścią historyczną. 2. Określają czas akcji utworu. Wskazują położenie	15’

*Konspekt lekcji korelacyjnej – realizacja ścieżki międzyprzedmiotowej
języka polskiego z historią*

	<p>starożytnego Rzymu. Na jego mapie wskazują miejsca pojawiające się w powieści.</p> <p>3. Poznają legendę o powstaniu Rzymu. Wskazują, na jakich wzgórzach powstał Rzym.</p> <p>4. Gra dydaktyczna związana z określaniem miejsc historycznych w powieści.</p>	
<p>Omówienie tematu</p>	<p>1. Omówienie miejsc historycznych w Rzymie, które pojawiają się w „Quo vadis”.</p> <p>2. Wykonanie w parach kart pracy: „Ważne miejsca w >>Quo vadis<<”. Przedstawienie wyników.</p> <p><u>Uczennica z opinią</u> - labirynt.</p> <p>3. Podsumowanie: Jak wyglądał Rzym przed pożarem, jak w czasie pożaru, a jak po pożarze?</p> <p>4. Omówienie struktury społecznej w powieści. Utrwalenie w formie gry dydaktycznej.</p> <p>5. Zapoznanie z pojęciem „bohater zbiorowy”.</p> <p>6. Podział bohaterów na historycznych i fikcyjnych. Gra dydaktyczna utrwalająca ten podział. Podsumowanie zagadnienia w formie graficznej.</p> <p>7. Omówienie najważniejszych postaci historycznych: Nerona, Akte, Poppe, Petroniusza, Tygellina, Pomponii Grecyny, Aulusa Plaucjusza.</p> <p>8. Ustne wykonanie ćwiczenia PRAWDA/ FAŁSZ.</p> <p>9. Praca w parach. Wykonanie karty pracy „Rzeczywiste składniki świata przedstawionego w powieści”. Przedstawienie wyników.</p> <p><u>Uczennica z opinią</u>: trimino dotyczące elementów rzeczywistych w utworze.</p> <p>10. Praca indywidualna. Wypisywanie w słoneczku wiadomości o Petroniuszu jako przedstawicielu patrycjatu. Przedstawienie wyników.</p> <p>11. Praca w 3 grupach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak wyglądał dom Petroniusza? Jak żyło się w nim jego mieszkańcom? • Jak wyglądał dzień Petroniusza? Co robił patrycjusz, czym się zajmował, czemu poświęcał czas? • Jakie były rozrywki Petroniusza? Jak przebiegała przygotowana przez niego 	<p>67'</p>

*Konspekt lekcji korelacyjnej – realizacja ścieżki międzyprzedmiotowej
języka polskiego z historią*

	<p style="text-align: center;">uczta?</p> <p>Przedstawienie wyników.</p> <p>12. Podsumowanie dotyczące życia patrycjuszy i plebsu. Wskazanie na kontrast.</p> <p>13. <u>Obligatoryjnie</u> praca z fragmentami tekstu: życie zwykłych mieszkańców, ocena Rzymu i jego mieszkańców przez Kryspusa.</p> <p>14. <u>Praca w grupach</u>: Karta pracy podsumowująca mocne i słabe strony życia w Rzymie. <i>(Jeśli braknie czasu, karta może być zadana jako praca domowa dla chętnych na dodatkową ocenę.)</i> <u>Uczennica z opinią</u>: gra dydaktyczna wykreślanka. <i>(Praca obligatoryjna; do wykonania tylko, jeśli wystarczy czasu na lekcji.)</i></p> <p>15. <u>Obligatoryjnie</u> ćwiczenia redakcyjne: zaproszenie, ogłoszenie (praca indywidualna).</p>	
Podsumowanie	<p>1. Nauczyciele oceniają lekcję, aktywność uczniów, sprawdzają, czy założone cele zostały zrealizowane.</p> <p>2. Przeprowadzenie krótkiej ewaluacji zajęć.</p> <p>3. Nauczyciele podają pracę domową – karta pracy „Kartka z Rzymu”. <u>Uczennica z opinią</u>: kolorowanka Rzymu połączona z nazewnictwem.</p> <p>4. Praca dodatkowa - jeśli zostanie czasu do końca lekcji, zaproponowanie uczniom dodatkowego podsumowania lekcji w formie gier dydaktycznych w aplikacjach wordwall i LearningApps. <u>Dla chętnych</u>: podanie poprzez pliki grupy w Teams linków do tych gier.</p>	5'